

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 รัฐมนตรี
 สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 เลขที่ 9545
 วันที่ 7 มิถุนายน 2554
 เวลา 15.11 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๕๓/๕๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖๐ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
 นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานนิติการทั่วไป
 รมที่ ๑๕๓๗/๕๖ น.๓๖๐/กบ/๕๗
 เวลา ๑๕.๕๕ น. วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔
 สำนักงานการประชุม

กลุ่มงานนิติ
 รมที่ ๓๕ (๕๖) ๓๕๕๕
 รมที่ ๓๐ ก-๖ ๕๖
 เวลา ๑๕.๓๓ น.
 สำนักงานการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (ธนิตฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(๐๐๑๙๖.๕.๕๖๓๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อเพิ่มอัตราโทษ
กรณีความผิดที่กระทำต่อแรงงานเด็ก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๘ และเพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑
และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอัตราโทษในความผิด
เกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก ดังนั้น เพื่อให้การป้องกัน ยับยั้ง และขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดดังกล่าวให้สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ เป็นเหตุให้ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๔๘/๑ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นลูกจ้างหรือการรับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเข้าทำงาน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงแปดแสนบาทต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๔๘/๒ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ทำงานตามประเภทของงานและสถานที่ที่กำหนด ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงแปดแสนบาทต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่แปดแสนบาทถึงสองล้านบาทต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

กระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทลงโทษในความผิดที่กระทำต่อแรงงานเด็ก จำนวน ๓ ฐานความผิด คือ มาตรา ๔๙ (งานอันตรายสำหรับเด็ก) มาตรา ๕๐ (สถานที่ห้ามทำงานสำหรับเด็ก) มาตรา ๔๔ และกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ (เฉพาะที่เกี่ยวกับอายุขั้นต่ำของแรงงานเด็ก) โดยเป็นการดำเนินการตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยป้องกัน ยับยั้ง และขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน อันเป็นนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เกี่ยวกับอัตราโทษสำหรับความผิดที่กระทำต่อแรงงานเด็ก โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมกรณียกเว้นที่ไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๑๔๔ คือ กรณีตามมาตรา ๔๙ (งานอันตรายสำหรับเด็ก) มาตรา ๕๐ (สถานที่ห้ามทำงานสำหรับเด็ก) และกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ (เฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับอายุขั้นต่ำของแรงงานเด็กที่ได้กำหนดห้ามไว้) เพื่อนำไปกำหนดไว้ต่างหากในมาตราอื่นที่ได้มีการเพิ่มอัตราโทษให้สูงขึ้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๘ โดยตัดกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ ออกเพื่อนำไปกำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๘/๑ ให้มีอัตราโทษสูงขึ้น (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๘)

๒.๓ เพิ่มอัตราโทษในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนอายุขั้นต่ำในการจ้างแรงงานเด็กหรือการรับเด็กเข้าทำงานตามมาตรา ๔๔ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดในการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นลูกจ้างหรือการรับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเข้าทำงาน ต้องรับโทษในอัตราที่สูงขึ้น และกำหนดให้คำนวณค่าปรับเป็นรายกรณีต่อลูกจ้างหนึ่งคน รวมทั้งเพิ่มอัตราโทษในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ทำงานตามประเภทของงานที่ห้ามไว้ตามมาตรา ๔๙ หรือให้ทำงานในสถานที่ต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ต้องรับโทษในอัตราที่สูงขึ้นและกำหนดให้คำนวณค่าปรับเป็นรายกรณีต่อลูกจ้างหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>ให้มีผลตลอดชีพ ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองแรงงาน จึงพระกรุณโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาตั้งต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองแรงงาน</p>	

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ เป็นเหตุให้ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>(๓) กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานในกรณีต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับกรจ้างเด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นลูกจ้างหรือกรรับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเข้าทำงาน และการห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานตามประเภทของงานและสถานที่ที่กำหนดในกฎกระทรวง และกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๕</p> <p>ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ เป็นเหตุให้ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปแทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปเป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ตัดกรณีการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ ไปกำหนดไว้เป็นมาตรา เฉพาะที่มีอัตราโทษสูงขึ้น</p>

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
	<p>“มาตรา ๑๔๘/๑ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเป็นลูกจ้าง หรือการรับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงเข้าทำงาน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงแปดแสนบาท ต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ มาตรา ๑๔๘/๒ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๐ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานตามประเภทของงานและสถานที่ที่กำหนด ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงแปดแสนบาท ต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ</p> <p>ถ้าการกระทำมีความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจหรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่แปดแสนบาทถึงสองล้านบาท ต่อลูกจ้างหนึ่งคน หรือจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพิ่มอัตราโทษสำหรับความผิดที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการจ้างแรงงานเด็ก หรือการรับเด็กเข้าทำงานตามมาตรา ๒๒ และกำหนดให้ ค่าตอบแทนปรับเป็นรายกรณีต่อลูกจ้างหนึ่งคน</p> <p>เพิ่มอัตราโทษในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ทำงานตามประเภทของงานที่ห้ามไว้ตามมาตรา ๔๕ หรือให้ทำงานในสถานที่ห้ามไว้ตามมาตรา ๕๐ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว และกำหนดให้ค่าตอบแทนปรับเป็นรายกรณีต่อลูกจ้างหนึ่งคน</p>